

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **Pratenorm s. r. o.**, se sídlem Kaprova 42/14, Praha 1, zastoupena Mgr. Michalem Štrofem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Gorazdova 24, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2023, č. j. ČOI 56032/23/O100/Ber/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 2. 2024, č. j. 31 A 18/2023 - 336,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 11. 2022, č. j. ČOI 144719/22/2700, shledala Česká obchodní inspekce, Inspektorát Královéhradecký a Pardubický (dále jen „správní orgán I. stupně“) žalobkyni vinnou z přestupků dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a uložila jí pokutu ve výši 1 600 000 Kč. Žalobkyně podala odvolání, kterému žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím částečně vyhověla a zrušila rozhodnutí správního orgánu I. stupně v rozsahu jednoho z přestupků a současně snížila výši uložené pokuty na 1 300 000 Kč. Ve zbylém rozsahu odvolání zamítla a rozhodnutí potvrdila. Proti rozhodnutí žalované se žalobkyně bránila žalobou u krajského soudu, kterou spojila s návrhem na přiznání odkladného účinku. Krajský soud nejprve usnesením žalobě přiznal odkladný účinek. Shora označeným rozsudkem pak žalobu zamítl.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ve svém návrhu uvedla, že úhradou částky 1 300 000 Kč odpovídající uložené pokutě by jí vznikla finanční újma, jež

by ve svém důsledku mohla vést k nevratnému poškození společnosti, případně k její likvidaci.

[3] Stěžovatelka poznamenala, že v současnosti Nejvyšší správní soud vede řízení o dvou jejích kasačních stížnostech, které se týkají rovněž přestupků podle zákona o ochraně spotřebitele. V těchto věcech byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 180 000 Kč a 1 200 000 Kč. V řízení vedeném pod sp. zn. 2 As 165/2023 (týkající se pokuty ve výši 1 200 000 Kč) Nejvyšší správní soud na návrh stěžovatelky přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek. Dále byla stěžovatelce uložena pokuta rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 15. 2. 2024 ve výši 1 500 000 Kč; proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání a je připravena se případně bránit správní žalobou. Stěžovatelka tak čelí pokutám ve výši přesahující 4 mil. Kč. V současnosti stěžovatelka není schopna uloženou pokutu uhradit, a to ani ve splátkách.

[4] S ohledem na pokračující stagnaci podnikání a klesající tržby musela stěžovatelka výrazným způsobem omezit náklady na svůj provoz, a to téměř na polovinu. Aktuálně má již jen jednoho stálého zaměstnance. V současnosti nevlastní žádné motorové vozidlo, byla jej nucena prodat. V důsledku toho musela upustit od výkonu jedné z provozovaných činností - provádění dobrovolných aukcí. Stěžovatelka má pravidelné fixní měsíční náklady ve výši 230 388 Kč. Princip jejích příjmů je závislý na inzerci a neustálé aktualizaci a denní komunikaci s klienty. Náklady na inzerci jsou pravidelné a většinou placené měsíčně. Dále je prováděna neustálá kontrola, úprava a aktualizace u exekučních a insolvenčních řízení, ke kterým poskytuje stěžovatelka svým klientům informace. To představuje náklad na lidské zdroje v podobě jednoho stálého zaměstnance a externích zaměstnanců a zároveň také v pravidelných platbách.

[5] Stěžovatelka doložila, že na bankovních účtech eviduje záporné zůstatky (potvrzení o zůstatku ke dni 4. 4. 2024 z bankovního účtu vedeného u ČSOB č. 252733067/0300, zůstatek činí – 465 231,05 Kč, potvrzení o zůstatku z téhož dne z bankovního účtu vedeného u ČSOB č. 269704166/0300 ve výši – 96 745,36 Kč). Dále doložila daňové přiznání za rok 2022, z něhož je patrný citelný pokles jejího zisku oproti hospodářským výsledkům za rok 2021 (o více než 4 miliony Kč). Předložila také předběžný výkaz zisku a ztrát ke dni 31. 12. 2023, z něhož vyplývá ztráta stěžovatelky ve výši 3 925 000 Kč.

[6] Žalovaná ve svém vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Ačkoliv si je vědoma skutečnosti, že se soud při rozhodování o odkladném účinku nezabývá meritem věci, je podle jejího názoru v případě stěžovatelky namísto alespoň v obecné rovině přihlédnout k následkům, které řetězení odkladných účinků přiznaných žalobám, potažmo kasačním stížnostem, vyvolává. Stěžovatelka je viněna z opakovaného porušování zákona, což mimo jiné svědčí o tom, že nebyly naplněny preventivní ani represivní účinky pokut. Žalovaná zároveň eviduje značné množství podnětů od spotřebitelů, kteří poukazují na protiprávní jednání stěžovatelky. Dále by podle žalované měla být vzata v potaz skutečnost, že stěžovatelka v nedávné době změnila název i sídlo, které je nyní zapsáno na adrese známé poskytováním tzv. „virtuálních sídel“. Rovněž došlo ke změně na pozici jediného společníka i jednatele, který nově zastává

pokračování

subjekt, resp. jeho zástupce, se sídlem v Seychelské republice. Jedná se tak o kroky vedoucí ke ztížení vymahatelnosti pokuty.

II. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[7] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jedná se o institut výjimečný, jehož účelem je chránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115). Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[8] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a doložit vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Nejvyšší správní soud vzal v úvahu skutečnost, že usnesením ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 As 165/2023 - 68, přiznal odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatelky v obdobné věci (konkrétně se jednalo o přezkum rozhodnutí žalované, kterým stěžovatelce uložila pokutu ve výši 1 200 000 Kč). Důvodem bylo zejména to, že stěžovatelka v roce 2022 vykázala zisk ve výši 1 048 000 Kč, který byl nižší než uložená pokuta. Rozhodné rovněž bylo, že stěžovatelka neměla, až na automobil, jiný majetek a tížily ji i jiné pokuty uložené žalovanou v celkové výši 1 480 000 Kč, proti nimž se rovněž bránila ve správním soudnictví. I s ohledem na horší se hospodářský výsledek v roce 2023 soud dospěl k závěru, že pokuta ve výši 1 200 000 Kč pro stěžovatelku představovala velmi citelný zásah do majetkové sféry, který by mohl vést až k její likvidaci.

[11] Při posouzení nynějšího návrhu stěžovatelky Nejvyšší správní soud zohlednil, že i přes přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci vedené

pod sp. zn. 2 As 165/2023 (o kasační stížnosti nebylo dosud rozhodnuto) a stejně tak žalobě v nyní posuzované věci – a tedy *de facto* odkladu případné povinnosti platit pokuty v celkové výši 2 500 000 Kč - se nepříznivá majetková situace stěžovatelky dle jejích tvrzení nadále prohlubuje. Z předloženého předběžného výkazu zisku a ztrát je zřejmé, že v roce 2023 dosáhla negativního hospodářského výsledku. Stěžovatelka rovněž musela omezit počet zaměstnanců pouze na jednoho stálého zaměstnance. Kvůli nutnosti prodat automobil byla též nucena omezit rozsah své činnosti. Sama stěžovatelka upozorňuje na pokračující stagnaci svého podnikání a klesající tržby. Je tedy zřejmé, že celková nepříznivá majetková situace je primárně důsledkem jejího podnikání, nikoliv toho, že by byla povinna platit pokuty uložené žalovanou. Úhrada pokuty ve výši 1 300 000 Kč sice jistě bude představovat citelný zásah do majetkové sféry stěžovatelky, který nepochybně může vést k dalšímu utlumování její ekonomické činnosti, případně i její likvidaci, k té ovšem stěžovatelka do značné míry již sama svými ekonomickými aktivitami směřuje.

[12] Podstatné pro posouzení serióznosti ekonomické činnosti stěžovatelky jsou rovněž nedávné změny patrné z obchodního rejstříku, na které upozorňuje žalovaná. Nejvyšší správní soud ověřil, že ke dni 23. 1. 2024 stěžovatelka změnila obchodní firmu a sídlo, které má nyní na adrese, jež dle veřejně dostupných zdrojů slouží jako „virtuální sídlo“ řady společností. Ode dne 25. 3. 2024 je jednatelem stěžovatelky i jejím jediným společníkem akciová společnost se sídlem v Seychelské republice; jednatele při výkonu funkce zastupuje fyzická osoba, která má bydliště rovněž v Seychelské republice. Tyto skutečnosti nepochybně mohou vést ke značnému ztížení vymahatelnosti uložených pokut, pakliže budou následně v řízeních před správními soudy potvrzeny.

[13] Vzhledem k uvedenému vývoji celkové situace stěžovatelky Nejvyšší správní soud neshledal, že by nevyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku, tj. neodložení povinnosti uhradit pokutu ve výši 1 300 000 Kč, představovalo pro stěžovatelku zásadní újmu (změnu majetkové situace). Jak již soud uvedl, stěžovatelka postupně utlumuje své podnikání a výrazně se zhoršují její majetkové poměry, a to i nezávisle na povinnosti platit pokuty uložené žalovanou. Samotná nepříznivá finanční situace stěžovatelky přitom nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelkou popsaná potenciální újma tedy nedosahuje intenzity ani výjimečnosti odůvodňující vyhovění jejímu návrhu.

[14] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by bylo do značné míry i v rozporu s veřejným zájmem, neboť již v současné situaci je s ohledem na nedávné kroky stěžovatelky výběr pokuty značně znesnadněn. Další odkládání povinnosti uhradit pokutu by tak mohlo vést i k případné nemožnosti pokutu vybrat.

[15] Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud kasační stížnosti nepřiznal odkladný účinek.

[16] Závěrem soud připomíná, že usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí

pokračování

rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. května 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu